

Надявам се, че за хората ще започне да се съди не по намеренията, а по резултатите от работата им

Разговор с г-н Бальо Динев председател на Съвета на Директорите и Изпълнителен Директор на ДАВИД Холдинг АД

- Г-н Динев, какво бихте ми разказал за себе си? Как се създава такава успешна IT компания като Вашата? Какъв път сте изминали?

Знанията, които имам, придобих най-вече в практиката. След завършване на ВМЕИ (ТУ София) започнах работа в ДЗУ Стара Загора. По онова време, това беше най-доброто предприятие в България, със 600 милиона долара годишен оборот, предимно от износ за Русия. Изнасяхме дискови запаметяващи устройства. Те бяха с големи размери - 40 кг. Едно устройство запаметяваше 10 мегабайта информация. Там работих от 1977 г. до 1982 г. През 1978 г. се оженихме с моята съпруга Ваня. През 1982 г. се преместихме в Казанлък и започнахме работа в НИТИ Казанлък (от Научно Изследователски Технологичен Институт) към ДСО Металхим.

Работих там до 1992 г., когато ме освободиха от института към предприятието. Това за мен бе много неприятен момент, защото го направиха хора на които съм помагал и бях подкрепял преди това. Новите „демократи“ влязоха с шут в кабинета ми и ме уведомиха с мотива, че в условията на прехода „Подкрепа“ няма нужда от хора като мен. Взех си касетофона, плика с касетите, една футболна топка и излязох - завинаги. Дъщеря ми беше на 3 г., съпругата ми Ваня беше без работа. Но трябваше да се живее – имах Шкода 120 и шофьорска книжка – шансът беше да се включва в инициативата за транспорт на продукти от чуждестранната помощ тогава.

От тогава, началото на 90-години започна бавното, но устойчиво разложение на морала на нашето общество, за да достигне успешно тази крайна, вече ферментирала в момента форма на антиобщество.

Ако днес си патриот, честен човек, идеалист, ти си човек от миналото. Сега трябва да си лицемер, и да си готов за малко пари да се продадеш на всеки, който те пожелае, за каквато и да е сума пари.

През 1994 г. срещнах г-н Людмил Богданов - мой състудент и приятел. Беше управляващ директор в Кинтекс. Покани ме да внедрим информационна система в Кинтекс. Тогава, през 1994 г., с г-н Йонко Йонков създадохме компанията ДАВИД Холдинг и получихме поръчка за 200 000 долара. Това не беше голяма сума за това, което направихме. С тези

Бальо Динев завършва първия випуск на Профилирана природоматематическа гимназия „Иван Вазов“ в гр. Стара Загора. След което завършва ТУ София (бивши ВМЕИ), специалност „Съобщителна техника“. От 1994 г. е Изпълнителен Директор на ДАВИД Холдинг АД. В свободното си време слуша Blues & Jazz музика, занимава се с любителска фотография и история на XX век.

пари трябваше да закупим и техниката: сървъри, компютри, мрежи, непрекъсваеми източници за електричество и др. Трябваше да закупим и оптически дискове за съхранение на информация. Тогава ми хрумна идеята да използваме стандартни хард дискове със специален софтуер, за да архивираме информацията. Договорихме се да разработим софтуер за целта. Така, стартирахме разработката на първата версия на Archimed eDMS, която дигитализира документите и ги съхранява в Microsoft SQL база данни.

Сега след тези години Archimed eDMS е водещо софтуерно решение за управление на бизнес процеси и документи, напълно ориентирано към нуждите на организации, желаещи да автоматизират работни потоци в компанията и свързаните с тях документи. Така се създава една работна рамка, в която тези работни документи автоматично се придвижват, на базата на определени правила, до потребители от организацията, които имат права на достъп до тях. По този начин компанията пести средства и време.

- Кои са големите потребители на софтуера Archimed eDMS?

В момента имаме над 300 организации – потребители на Archimed eDMS.

В това число са Министерски съвет, НЗОК, НАП, НОИ, Автомобилна администрация, индустриални предприятия и много други.

- Имате ли конкуренция?

Има много предложения, които предлагат малки части от цялата функционалност на Archimed eDMS. Наред с това и за съжаление, често в държавната администрация изборът на даден софтуер не е функция на неговите възможности, а функция на позиционирането на заинтересовани хора, готови да върнат част от парите обратно. Това е институционализирана корупция, добронамерено и тихомълком утвърдена и поддържана.

- Вие как успяхте да се справите и с какво Вашият софтуер е по-добър?

Archimed eDMS, дава повече възможности от всички останали. Зад него седят 12 човека само консултанти, без разработчиците и търговците, които осъществяват поддръжка в реално време. Другите фирми нямат дори 12 разработчика. Това е фундаментът.

- Кои са по-интересните продукти, върху които работите в момента?

Друго интересно нещо, върху което работим е Индустриален Интернет на Нещата (IIoT). Създаваме среда за отдалечено дигитално наблюдение и управление на електро-механични съоръжения и производства с CNC машини. Това е следващото ниво над CAD/CAM софтуера, защото позволяват да се обхванат в мрежа всичките производствени ресурси и процеси на едно предприятие, и те да се управляват централизирано от сървър. Софтуерът позволява освен да бъде контролирано оборудването в предприятието, да се съхранява в „облака“ и след това да се наблюдава, анализира и предвижда проактивно поведението на електро-механичните системи на базата на изкуствен интелект (AI).

Това донякъде кореспондира с една PLM система. Нашата системата е свързана със създаване, доставка, внедряване,

обучение на персонала, техническа поддръжка на софтуера, както и с утилизирането на дадения продукт след завършване на неговия жизнен цикъл. Софтуерът дава възможност за управление на жизнения цикъл на изделието. Той започва от фазата на натрупване и класифициране на изискванията към него, техническото задание, разработката, тестването, имплементацията, сервизното му поддържане по време на неговия жизнен цикъл до утилизирането на материалите. Това е софтуерът, който Siemens разработва под името NX. В България имаме потребител – ВАПТЕХ АД в гр. Плевен с 50 работни места, който е имплементирал управлението на жизнения цикъл. Компанията произвежда турбини за електроцентрали и преси. В момента внедряваме 100 работни места на предлаганата от нас 1С ERP система от висок клас в Елдоминвест от гр. Варна.

- Колко хора работят при Вас?

Около 60 човека

- От кога работите със софтуерната дивизия на компанията Siemens?

През 1992 г. станахме партньор на американската компания Unigraphics, която през 2009 г. беше закупена от Siemens и от тогава официално станахме партньори. Тогава, софтуерът не беше собственост на Siemens. Той стана такъв през 2009 г. Същата година Siemens взе стратегическото решение да трансформира бизнеса си. Те решиха, че бъдещето е в контролерите и в софтуера за индустрията. Появява се компанията Siemens Didigital Industries software, която всъщност е наследник на Unigraphics. В годините по-късно, те закупиха много първокласни софтуерни продукти от високо ниво. В момента Siemens е номер едно в продажбите на специализиран индустриален софтуер в света, защото освен всичко, компанията закупи много сериозни продукти в сферата на симулация на динамика на флуидите от високия клас и софтуер за проектиране на микроелектроника и печатни платки. С тези инвестиции, Siemens направи най-голямото в индустрията портфолио. В момента те са най-големият разработчик на софтуер. Най-интересното е, че Siemens, е и доставчик за голяма част от конкурентните си, на продукти и на технологии за разработка на CAD/CAM софтуер. Например, SolidWorks, няма да съществува в този си вид, ако не използва Siemens Parasolid.

Parasolid е фундамент за геометрично моделиране. Първоначално е разработено от Shape Data Limited. Сега е притежание на Siemens Digital Industries Software. Платформата може да бъде лицензирана и от други компании, за използване в техните софтуерни продукти за 3D компютърна графика.

Интересният въпрос е защо Siemens продължава да дава лицензи дори на конкурентите си. От Siemens твърдят, че те били поели безсрочен ангажимент от предишния

мениджмънт на компанията през 1996 г., да предоставя продукта Parasolid за вечни времена и на други компании. Потребителите плащат някаква сума, разбира се. Но ако спрат да ползват продукта, изчезват от пазара. Върху Parasolid е изграден фундамента на съвременната CAD/CAM индустрия.

- Кои са основните проблеми при използването на специализиран софтуер в нашата индустрия?

В момента всяка фирма, разработваща софтуер слага означението „X“ в логото на продукта си. Това е хитър маркетингов инструмент. Така, искат да кажат, че са в облака. Те са като малки пиленца, които се наблюдават едно друго, и когато едното клъвне червейче, другото тръгва и то да клъвне червейче. С други думи казано – компаниите се копират една друга. Това нещо ще доведе до сериозни сътресения в така наречените слабо развити индустрии от поддоставчиците на компоненти. Каква е разликата? Фирмите асемблират крайни изделия, като произвеждат само част от неговите компоненти; друга част от компонентите ги внасят от сертифицирани доставчици. В крайна сметка се получава готов продукт, който продават от свое име.

За съжаление 90% от българската индустрия не се вписва в тази дефиниция – да предлага краен продукт на пазара. 90% от българската индустрия е поддоставчик на компоненти за други фирми, финализиращи продукти. Тези фирми произвеждат отделен възел, отделен детайл, отделен компонент и го дават, например, на германските фирми, защото те като най-хитра нация, са извели самодисциплината си на ниво, което им помага да структурират интересите си, работният си порядък и всичко, за това да асемблират и продават съвършен краен продукт. Това е тъжната история. При това положение, за какъв оптимизъм можем да говорим? Познавам компании които имат 500 цифрови машини в България. И всяка една от тях се управлява сама за себе си - от един не квалифициран оператор с флашка. Машините не са централизирани нито по смисъла на планиране на задачите, нито по смисъла на онлайн управление, нито по смисъла на отчитане на изпълнението на техните задачи, на тяхната работа, защото те не работят в мрежа. Защо? Защото няма изяснена полза от това в главата на собственика. Той не разбира, че с машините, с които разполага може да произвежда два пъти повече, ако ги свърже в една мрежа и ги управлява адекватно, вместо да разчита на нискоквалифицирани оператори с флашки, които ходят от машина на машина и на място редактират програмите. Как да съм оптимист? Аз познавам тази индустрия в детайли и не мога да бъда оптимист.

- Какво бихте казали в заключение на нашият разговор?

Не мога да кажа нищо оптимистично, защото виждам какви кадри идват от техническите университети. Идват хора с ултра високо самочувствие и ултра ниски познания и възможности, свеждащи се до 20% от функционалността на продукта

Solidworks, с претенции да вземат по 6000 лв. заплати. Къде е устойчивостта? Къде е пътят нагоре? За какво говорим? Наскоро попаднахме на следния пример: ключов САМ програмист при наш партньор напуска, защото в мебелния магазин са му обещали два пъти по-висока заплата и той отива да продава мебели.

Докато съществува този неолиберален политически ред и свързания с него бизнес модел, бъдещето не може да бъде оптимистично. Неолибералният модел тотално разгражда отговорността на човека и тотално разгражда връзката между правата и задълженията. Този модел единствено позволява да имаш права без да имаш задължения. Моята надежда, лично, е рано или късно да настъпи момент, в който за отделни организации, екипи и хора ще започне да се съди не по намеренията, а по резултатите от работата им. Надявам се че ще дойде и това време.

В заключение искам да кажа, че преди 15 години имахме потребители, които имаха сериозни проекти и при изпълнението им ние имахме сериозен бизнес. Ще дам само един пример. Имаше един проект, който се казваше „АЕЦ Белене“. Там консултант беше една компания, която се казваше "Уорли Парсънс нуклиър сървисис", чийто подизпълнител бе "Риск инженеринг" с ръководител е г-н Богомил Манчев. Целта беше да се проектира и подготви изграждането на новия АЕЦ в гр. Белене. За добро или лошо имахме много добър бизнес с тях. За съжаление, деструкцията от тогава насам е огромна. Преди 20 години имахме една компания, която се казваше ВАМО в гр. Варна, която произвеждаше двигателите Перкинс. Тази компания беше разградена, съборена, теренът изравнен и на мястото беше построен МОЛ. Деиндустриялизацията на страната продължава. Сега с идеята за унищожаването на мини Марица Изток, ще бъде унищожена и енергетиката. И на нашата територия ще останат само хора, чиято единствената роля ще бъде да славят свободата на неолиберализма.

За повече информация:

<https://www.david.bg>,

<https://www.archimed.bg>